

III. Hulp aan eenen zelfs wettig erkenden staat te verleen om oorlog te kunnen voeren, is niet geoorloofd aan burgers van een Rijk, 't welk met het beoorloofd wordende volk in vrede is. Bijzondere personen hebben het regt van vrede of oorlog niet. Wanneer deze zich vereenigen om den oorlog te voeren of te ondersteunen tegen een land, waarmee hun land in vriendschap leeft, ja zelfs op 't oogenblik, dat men dien vriendschapsband vernieuwt en vernauwt, dan is zulk eene vereeniging eene nieuwe magt in den staat, die openbaarlijk afkeurt het gedrag van het Rijk, die 's Rijks bondgenooten aanvallen durft, en zich althans in dat opzigt afscheidt van het ligchaam der maatschappij. Het geringe voordeel, 't welk zoodanige vereeniging aan de zaak der Grieken toebrengen kan, weegt tegen het nadeel niet op, 't welk de toelating daarvan, met opzigt tot de publieke orde, na zich slepen zou, terwijl zoodanige verkrachting van de goede trouw, waarmee men de tractaten nakomen moet, nergens ongepaster is dan bij een volk, 't welk roem draagt op de eerbiediging van deszelfs representativen regeringsvorm.

Waarlijk de oogluiking, welke men gebruikt omtrent iets, 't geen zoo zeer strijdt met de eerste beginselen van het regt, is het duidelijke blijk, dat ook de monarchen van Europa gevoelen, dat men behoorde den Grieken bijstand te bieden. Ja helpen moet men de Grieken. De wijs, waarop men den opstand door de vernietiging der opstandelingen uitdelgen wil, heeft de verdediging der Grieken gewettigd, heeft de banden, welke zij misschien zelf nog niet losmaken mogten, verbroken, heeft hun het regt gegeven om plaats te nemen onder de beschaafde, onafhankelijke natiën, waarvoor zij reeds eenigermate vatbaar zijn geworden; noodzakelijke zelfsverdediging heeft hunne zaak tot de zaak der christenheid, der geheele menschheid gemaakt⁴¹; en zij, die de hun gegevene magt tot eene billijke hulpbetooning niet gebruiken willen, zullen onverantwoordelijk zijn voor tijdgenoot en nageslacht, voor eenen Regter, die oordeelt ook over monarchen en dien men door geene Heilige Verbonden⁴² bedriegt.

41. Zoals reeds in de inleiding is aangegeven, gooit de laatste alinea van dit betoog het hele kaartenhuis van de voorgaande bladzijden omver! Zijn de contradicties aan de later als dialecticus befaamde auteur ontgaan? Het is moeilijk aan te nemen. Wellicht is een verklaring te vinden in Groens eigen woorden aan het slot van de *Bedenkingen*: "Veel onnauwkeurig[heid] is er zeker, misschien veel onwaarheid, veel overdrevenheid in. Ik moet mijn eigen oordeel omtrent de oproeping mistrouwen, wanneer ik zie, bij hoevele en vooral bij wie zij reeds bijval vindt" (*Bescheiden* 79).

42. Zie noot 15. Het meervoud laat ruimte voor de veronderstelling dat Groen ook aan de "Grote Alliantie" gedacht heeft.